

Nr 454

Av herr Hallén m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 104, angående vissa åtgärder för upprustning av universitet och högskolor.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 104 förordas, att sju särskilt angivna befattningar inom laboratorgruppen skola omvandlas till professurer från och med den 1 juli 1959. De skäl, som härför kunna åberopas och som i kort-het sammanfattas i propositionen, äro så övertygande, att tjänsternas omvandling synes oss böra ske redan från den 1 juli innevarande år.

De särskilda befattningar det här gäller utmärkas av att deras innehavare äro fullt självständiga representanter för sina ämnen och alltså i verkligheten fylla en professors funktioner. När ett fåtal befattningar med sådan karaktär kommit att inrättas — de första av dem som en direkt följd av universitetsupprustningen 1947 — ha de ända från början avsetts som ett övergångsstadium på väg till professur. Tjänsternas innehavare äro framstående vetenskapsmän och ha ett tungt vägande ansvar som lärare och institutionschefer. Kravet på omvandling har för de flesta av tjänsterna gång på gång framförts från universitetens sida och beträffande vissa av dem också i ett flertal riksdagsmotioner, vilka fått en mycket positiv bedömning i statsutskottet. Både 1955 års universitetsutredning och remissinstanserna, särskilt kanslern för rikets universitet, ha, som propositionen framhåller, förordat en omvandling av tjänsterna redan från den 1 juli 1958.

Både rättvise- och lämplighetsskäl göra det under sådana förhållanden angeläget, att man icke till den nya universitetsreformens andra etapp uppskjuter en fråga, som ursprungligen härrör från den föregående universitetsreformen. Det må tillfogas, att statsverkets kostnad för tjänsternas omvandling inskränker sig till skillnaden mellan å ena sidan vederbörandes preceptors- eller laboratorlöner jämte tilläggsarvoden för institutionsföreståndarskap och å andra sidan professorslönerna. Den totala summan för alla sju tjänsternas omvandling överstiger icke alltför mycket kostnaden för en enda ny professur. Eftersom propositionen ändå förutsätter en omvandling från den 1 juli 1959, innebär uppskovet ur statsverkets synpunkt blott en engångsbesparing på nämnda belopp.

På grund av vad ovan anförts få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att de ifrågavarande sju befattningarna, nämligen precepturerna i ekonomisk historia vid Uppsala och Lunds universitet, precepturen i religions-

historia vid Uppsala universitet, precepturen i sociologi vid Lunds universitet, precepturen i statistik vid Göteborgs universitet, laboratorsbefattningen i limnologi vid Uppsala universitet samt laboratorsbefattningen i zoofysiologi vid Lunds universitet måtte från och med den 1 juli 1958 omvandlas till professurer i nämnda ämnen, med innehavarna av de ombildade befattningarna som professorernas första innehavare.

Stockholm den 28 mars 1958

Harald Hallén

Jean Braconier

Elisabet Sjövall

Ingrid Segerstedt-Wiberg